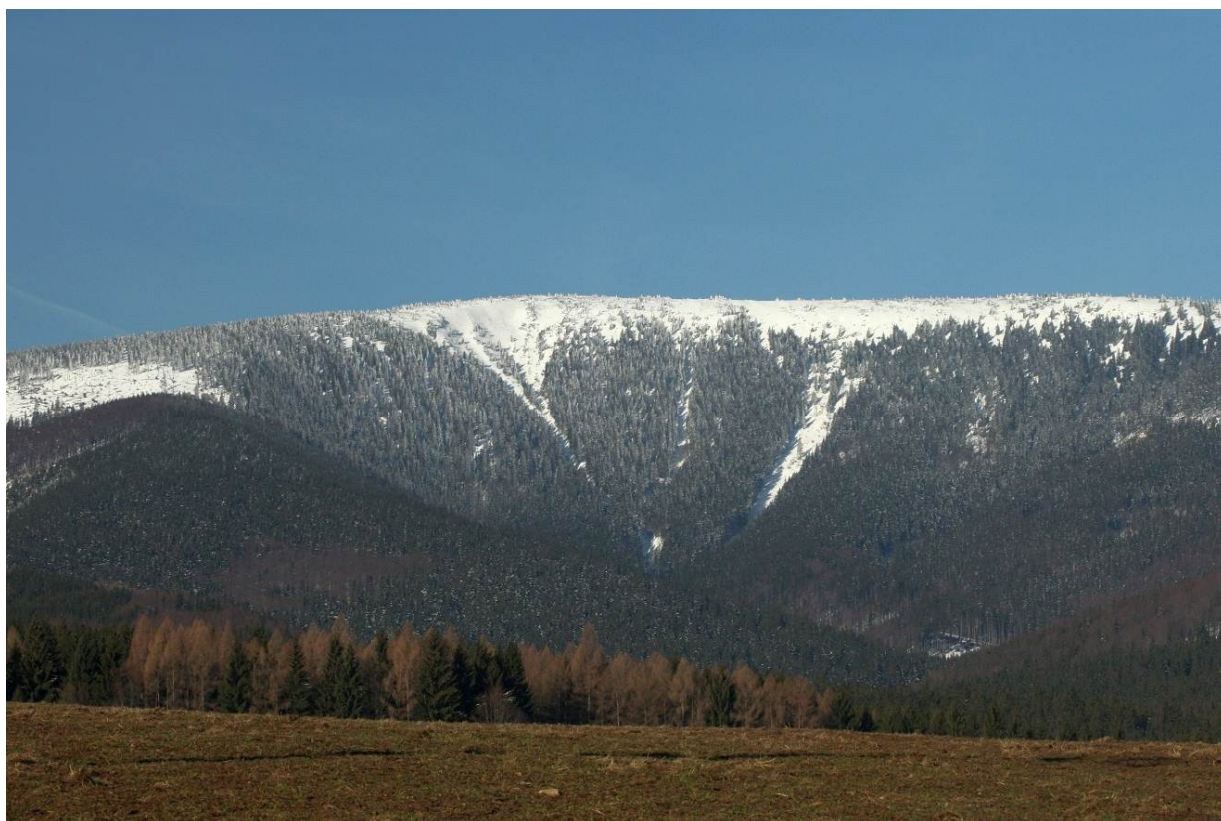

**Plán péče
o
přírodní rezervaci
Sněžná kotlina**

**na období
2017–2026**

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	1952
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Sněžná kotlina
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Správa CHKO Jeseníky
číslo předpisu:	3/98
datum platnosti předpisu:	6. 5. 1998
datum účinnosti předpisu:	1. 6. 1998

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Olomoucký
okres:	Jeseník
obec s rozšířenou působností:	Jeseník
obec s pověřeným obecním úřadem:	Jeseník
obec:	Bělá pod Pradědem
katastrální území:	Adolfovice

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území.

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: Adolfovice 780235

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
1792/14		lesní pozemek		781	1.043.279	1.043.279
st. 494		zastavěná plocha a nádvoří		58	59	59
st. 495		zastavěná plocha a nádvoří		58	15	15
Celkem						1.043.353

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy podle § 37 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice zvláště chráněného území.

Příloha č. M2:

Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma.

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití po- zemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	104,3279			
vodní plochy	0,00		zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty	0,00			
orná půda	0,00			
ostatní zemědělské pozemky	0,00			
ostatní plochy	0,00		neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří	0,0074			
plocha celkem	104,3353			

Pozn.: Ve vyhlášovacích dokumentacích je uvedena výměra rezervace 107,87 ha. Důvodem rozdílu je zpřesnění výměry rezervace geodetickým zaměřením v roce 1999.

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park:	–
chráněná krajinná oblast:	Jeseníky
jiný typ chráněného území:	CHOPAV Jeseníky ÚSES – nadregionální biokoridor
<u>Natura 2000</u>	
ptačí oblast:	Jeseníky CZ0711017
evropsky významná lokalita:	Keprník CZ0714075

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.6 Kategorie IUCN

IV. – řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Předmětem ochrany je ekosystém horských strží na východním svahu Červené hory (1333 m n. m.).

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
A1.2 Zapojené alpské trávníky	0,5	fragmenty krátkostébelných trávníků s dominantní metličkou ve vrcholové části území; v mozaice s biotopy A2.2 a A4.1
A2.2 Subalpínská brusnicová vegetace	1,4	brusnicová vegetace v horní části karoidu Sněžné kotliny – nad hranicí lesa
A4.1 Subalpínské vysokostébelné trávníky	0,4	třtinové trávníky na svazích Červené hory – v mozaice s biotopy A1.2 a A2.2
A4.3 Subalpínské kapradinové nivy	0,4	vysokobylinná vegetace s dominantní papratkou horskou na vlhčích partiích strží Sněžné kotliny a v úžlabích kolem potoků
A6B Acidofilní vegetace alpských skal	0,1	vegetace štěrbin a terásků silikátových skal při hranici lesa
L5.2 Horské klenové bučiny	0,9	fragmenty druhově bohatých lesů s klenem na exponovaných svazích (v mozaice s L5.4), s prameništi a druhy subalpínských vysokobylinných niv
L5.4 Acidofilní bučiny	3,4	smrkové bučiny s javorem klenem a jeřábem ptačím
L9.1 Horské třtinové smrčiny	52,1	smrčiny s borůvkou, třtinou chloupkatou nebo metličkou
L9.3 Horské papratkové smrčiny	9,7	smrčiny konkávních svahů s papratkou horskou, v okolí chaty Černohorka
R1.4 Lesní prameniště bez tvorby pěnoveců	0,1	vegetace v okolí pramenných vývěřů a drobných vodních toků ovlivněná vodou

B. útvary neživé přírody

útvár	geologická charakteristika	popis útvaru
strmé karovité údolí	proterozoické horniny skupiny Červenohorského sedla	Karovité údolí bylo ve starších čtvrtohorách (pleistocénu) vyplněné firmovým ledovcem. Na strmých svazích vznikají mury (porušení prudkého svahu ve tvaru koryta vzniklé v důsledku rychlého stékání hlinitých a úlomkovitých uloženin.

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

A. typy přírodních stanovišť

kód a název typu přírodního stanoviště	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu typu přírodního stanoviště
4060 Alpínská a boreální vřesoviště (biotop A2.2)	1,4	závětrné svahy nad hranicí lesa s vysokou sněhovou pokrývkou
6150 Silikátové alpínské a boreální trávníky (biotop A1.2)	0,5	svahy v návaznosti na hřebenové polohy (A1.2)
6430 Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně (biotopy A4.1 a A4.3)	0,8	chráněné polohy nad horní hranicí lesa (A4.1), stinná místa při hranici lesa, konkávní partie s dlouho ležícím sněhem (A4.3)
9110 Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> (biotop L5.4)	3,4	bučiny v nižších okrajových částech území
9410 Acidofilní smrčiny horského až alpínského stupně (<i>Vaccinio-Picetea</i>) (biotopy L9.1, L9.3)	61,8	horské smrčiny na východních svazích Červené hory (L9.1), papratkové smrčiny kolem chaty Černoňorka (L9.3)

1.9 Cíl ochrany

Cílem ochrany je:

- subalpínské (a supramontánní) pásmo a ekosystém horských strží a karoidu bez borovice kleče a olše zelené se zastoupením všech autochtonních druhů rostlin a živočichů v životaschopných populacích a uchování všech významných fenoménů živé i neživé přírody rezervace v dochovaném nebo lepším stavu.
- mozaika ekologicky stabilních lesních ekosystémů, přirozeně věkově, výškově a prostorově diferencovaných, s přirozenou druhovou skladbou dřevin a se zachovaným bohatstvím rostlinných i živočišných druhů ponechaných v co největší míře přirozenému vývoji.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Přírodní rezervace Sněžná kotlina leží na území CHKO Jeseníky, na severovýchodních svazích Červené hory (1333 m n. m.) asi 4 km jihozápadně od obce Bělá pod Pradědem v nadmořské výšce 980–1320 m.

Geologie a geomorfologie

Geologicky je Hrubý Jeseník součástí Českého masívu a jeho geologické jednotky silesikum. Jádro Hrubého Jeseníku s jeho nejvyššími vrcholy tvoří dvě klenby – keprnická a desenská. V obou převládají metamorfované horniny, z nichž nejčastější jsou ruly a migmatity.

Území přírodní rezervace Sněžná kotlina je tvořeno převážně svory, biotitickými migmatity a fylity. Cca 100 m široký pruh při horní hranici Sněžné kotliny a severní část PR tvoří série Červenohorského sedla (rovněž označovaná jako velkovrbenská skupina). Je zde pestřejší geologické složení, vyskytují se zde fylity, krystalické vápence a kvarcity, původní staří hornin

je proterozoikum až paleozoikum. Jednotlivé horniny se střídají v pruzích uspořádaných od jihozápadu k severovýchodu. Zbylou část PR tvoří fylity až svory obalu desenské skupiny, horninám je přisuzováno spodnopaleozoické stáří. Závěr údolí Hlubokého potoka u srubu Eva tvoří metadacity desenské skupiny.

Podle geomorfologického členění náleží přírodní rezervace Sněžná kotlina do Jesenické oblasti, celku Hrubý Jeseník, podcelku Keprnická hornatina, okrsku Šerácká hornatina (Demek et al. 1987). Sněžná kotlina představuje někdejší kar pleistocenního firnového ledovce ve stržích jihovýchodních svahů Červené hory. Dnešní podobu terénu utvářela eroze svahových ledovců, mrazové zvětrávání a posun svrchních půdních horizontů po zmrzlém povrchu.

Pedologie

V předmětné lokalitě převládá díky horské pozici mechanické zvětrávání hornin. Na vlastním rozpadu hornin se podílejí především tepelné změny, mrznoucí voda a zčásti gravitační přemístování horninové drti. Vzniku zdejšího půdního pokryvu napomohl kromě biologického zvětrávání i anemo-orografický systém Hučivé Desné a závětrná poloha Sněžné kotliny. S ohledem na současné změny klimatu je otázkou, zda eolické ukládání jemnozeme pokračuje i v současnosti v intenzitě potřebné k udržení stávající vrstvy půdního pokryvu.

Půdní pokryv i horninová drť jsou v předmětné lokalitě stále rozrušovány erozní činností tekoucí vody. Díky expozici Sněžné kotliny dochází k poměrně rychlému odtoku vodních srážek. Odtok urychluje i blízkost erozní rýhy ústící do Černého potoka.

Díky puklinovému ledu dochází k mechanické destrukci hornin. Jiná situace nastává, pokud se zde vyvíjí suvné laviny. Jejich pohyb po svazích může vyvolat pohyby balvanů, skalní drti, půdního pokryvu a narušit půdní porost.

Hydrologické poměry

Území je pramennou oblastí Černého, Sněžného, Pátečního a Hlubokého potoka. Patří do povodí Odry, pomoří Baltského moře.

Klima

Klimaticky patří Hrubý Jeseník k chladným oblastem CH4 a CH6, okrajově i do oblasti CH7 (Quitt 1971). Vlastní rezervace leží v klimatické oblasti chladné CH6, částečně (její jihovýchodní část) zasahuje do oblasti CH4.

Klimatická oblast CH6 je charakterizována takto: léto je velmi krátké až krátké, mírně chladné, vlhké až velmi vlhké, přechodné období dlouhé s chladným jarem a mírně chladným podzimem, zima je velmi dlouhá, mírně chladná, vlhká s dlouhým trváním sněhové pokrývky (viz následující tab.).

Charakteristiky	oblast CH6
počet dnů s $t_{\max} > 25^{\circ}\text{C}$ (letních dnů)	10–30
počet dnů s průměrnou teplotou $> 10^{\circ}\text{C}$	120–140
počet dnů s $t_{\min} < -0,1^{\circ}\text{C}$ (mrazových dnů)	140–160
počet dnů s $t_{\max} < -0,1^{\circ}\text{C}$ (ledových dnů)	60–70
průměrná teplota vzduchu v lednu	-4 – -5 °C
průměrná teplota vzduchu v červenci	14–15 °C
průměrná teplota vzduchu v dubnu	2–4 °C
průměrná teplota vzduchu v říjnu	5–6 °C
průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	140–160
srážkový úhrn ve vegetačním období v mm	600–700
srážkový úhrn v zimním období v mm	400–500
počet dnů se sněhovou pokrývkou	120–140
počet dnů zamračených	150–160
počet dnů jasných	40–50

Aktuální vegetace a flóra

Přirozenými rostlinnými společenstvy jsou zde převážně horské třtinové smrčiny (*Calamagrostio villosae-Piceetum*), v nejnižší části rezervace porosty smrkových bučin (*Calamagrostio villosae-Fagetum*) s javorem klenem (*Acer pseudoplatanus*). Zajímavá a cenná je pak vegetace horských strží (lavinových drah) a pramenišť a vegetace skal při horní hranici lesa. V zimním období se ve Sněžné kotlině vlivem působení anemo-orografického systému Hučivé Desné ukládá velké množství sněhu, který svým posunem a plazením po strmých svazích (a občas i lavin, např. v roce 2004, viz níže) periodicky narušuje vegetační kryt, půdní povrch a skalní podloží, čímž modeluje strže kotliny a na některých místech znemožňuje nástup lesa.

Na skalách ve zhlaví Sněžné kotliny lze nalézt fragmenty vegetace alpských skal se šichou oboupohlavnou (*Empetrum hermaphroditum*) a sítinou trojklannou (*Juncus trifidus*), na skalnatých místech ve stržích roste plavuník alpský (*Diphasiastrum alpinum*), na vlhkých okrajích strží pak bohatá populace hořce tečkovaného (*Gentiana punctata*) a violka dvoukvětá (*Viola biflora*). Už nejméně 20 let (poprvé zaznamenám v roce 1995) se zde udržuje malá populace v Jeseníkách nepůvodního hořce tolitovitého (*Gentiana asclepiadea*). V horských smrčinách je místy hojná žebrovice různolistá (*Blechnum spicant*).

Při bryologickém průzkumu v letech 2001–2003 (Kučera et al. 2009) zde bylo zjištěno celkem 135 druhů mechorostů, z toho 43 druhů jätrovek a 92 druhů mechů.

Fauna

Sněžná kotlina hostí několik vzácných druhů saproxylických brouků. Nejvzácnějším je výskyt tesaříka čtyřpásého (*Cornumutilla quadrivittata*), vyvíjející se na smrcích při horní hranici lesa.

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie* podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
ROSTLINY			
<i>Aconitum plicatum</i> oměj šalamounek	desítky	OH/C3	okolí potoků, okraje strží
<i>Diphasiastrum alpinum</i> plavuník alpský	desítky	SOH/C2b	narušovaná místa ve stržích Sněžné kotliny
<i>Empetrum hermaphroditum</i> šicha oboupohlavná	vzácně	OH/C3	skalky v horní části Sněžné kotliny
<i>Gentiana asclepiadea</i> hořec tolitovitý	jednotlivě	OH/C3	strže (v Jeseníkách patrně nepůvodní druh, z území PR znám od roku 1995)
<i>Gentiana punctata</i> hořec tečkovaný	stovky ex.	KOH/C1r	okraje strží
<i>Huperzia selago</i> vraneč jedlový	jednotlivě	OH/C3	strže, smrčiny
<i>Ligusticum mutellina</i> koprníček bezobalný	jednotlivě	OH/C3	trávníky v horní části PR
<i>Lycopodium annotinum</i> plavuň pučivá	roztroušeně	OH/C3	vlhké smrčiny
<i>Veratrum album</i> subsp. <i>lobelianum</i> kýchavice bílá Lobelova	jednotlivě	OH/C4a	u potoka v dolní části území
<i>Viola lutea</i> subsp. <i>sudetica</i> violka žlutá sudetská	vzácně	SOH/C2b	trávníky v horní části PR

* kategorie

- kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. (KOH – kriticky ohrožený druh, SOH – silně ohrožený druh, OH – ohrožený druh)
- za lomítkem u rostlin: C1r = kriticky ohrožené (vzácnost), C2b = silně ohrožené (kombinace vzácnost/trend), C3 = ohrožené,
C4a = vzácnější taxony vyžadující pozornost - méně ohrožené (Grulich, 2012.)

V území se kromě výše uvedených zvláště chráněných druhů aktuálně vyskytuje několik dalších vzácných a ohrožených druhů, které nejsou uvedeny ve vyhlášce č. 395/1992 Sb., ale jsou uvedeny v Červeném seznamu cévnatých rostlin České republiky (Grulich, 2012) a v Červeném seznamu mechorostů České republiky (Kučera & Váňa 2005):

Blechnum spicant – žebrovice různolistá (C4a)
Carex bigelowii – ostřice Bigelowova (C2b)
Epilobium alsinifolium – vrbovka ptačincolistá (C3)
Festuca supina – kostřava nízká (C3)
Hieracium stygium – jestřábník kalný (C2b)
Juncus trifidus – sítina trojklanná (C2b)
Lycopodium clavatum – plavuň vidlačka (C3)
Ranunculus platanifolius – pryskyřník platanolistý (C4a)
Streptopus amplexifolius – čípek objímavý (C2t)
Tephrosia crispa – starček potoční (C4a)
Trientalis europaea – sedmikvítek evropský (C4a)
Viola biflora – violka dvoukvětá (C4a)

mechorosty

Anastrepta orcadensis – omšenka ohnutá (LC-att)
Brachydontium trichodes – malozubka vlasovitá (LC-att)
Brachythecium oedipodium – baňatka zkrácená (LC-att)

Brachythecium starkei – baňatka Starkeova (LC-att)
Dicranum majus – dvouhrotec velký (VU)
Diphyscium foliosum – krčanka listnatá (LC-att)
Ditrichum lineare – útlovláska pošvatá (LC-att)
Ditrichum pusillum – útlovláska ohrnutá (LC-att)
Grimmia ramondii – děrkavka otevřená (LC-att)
Gymnomitrium concinnatum – skulinatka ladná (LR-nt)
Harpanthus flotovianus – nivenka Flotowova (LR-nt)
Herzogiella striatella – kornice odstálá (LR-nt)
Hypnum cupressiforme var. *subjulaceum* – rokyt cypřišovitý horský (LR-nt)
Hypnum pallescens – rokyt bledý (LC)
Lescuraea mutabilis – řásnatka pruhovaná (EN)
Lophozia ventricosa var. *silvicola* – křížítka břichatá lesní (LC-att)
Moerckia blyttii – oleška Blyttova (VU)
Nardia compressa – okružnice stlačená (VU)
Nardia geoscyphus – okružnice malá (LC-att)
Plagiothecium platyphyllum – lesklec širolistý (LC-att)
Pohlia elongata – paprutka prodloužená (LR-nt)
Polytrichastrum pallidisetum – ploník zanedbaný (LC-att)
Rhytidiadelphus subpinnatus – kostrbatec větevnatý (LC-att)
Scapania mucronata – kýlnatka ostnitá (LC-att)
Splachnum sphaericum – volatka kulatá (LR-nt)
Trichostomum tenuirostre – vlasouстка tenkozobá (LC-att)

Vysvětlivky: EN = ohrožené taxony, VU = zranitelné taxony, LR-nt = taxony blízké ohrožení, LC-att = taxony vyžadující pozornost (Kučera, Váňa, 2005).

Evropsky významné druhy zařazené v příloze V Směrnice č. 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin:

Sphagnum auriculatum, *Sphagnum capillifolium* (rašeliník ostrolistý), *Sphagnum fallax* (rašeliník křivolistý), *Sphagnum girgensohnii* (rašeliník Girgensohnův), *Sphagnum palustre* (rašeliník člunkolistý), *Sphagnum papillosum* (rašeliník bradavčitý), *Sphagnum quinquefarium* (rašeliník pěťiradý), *Sphagnum russowii* (rašeliník statný), *Sphagnum squarrosum* (rašeliník kostrbatý).

Lesy

Lesní porosty jsou zařazeny do kategorie lesa ochranného. Porosty mají horský charakter. Ve stržích jsou mladší pásy smrků s vtroušeným bukem. Porosty pod hřbetem Červené hory jsou tvořeny zakrslým porostem smrku s nepůvodní borovicí klečí. Projevují se škody způsobené zvěří, místy vrškové zlomy.

Na jaře (březen/duben) roku 2004 sjela ve Sněžné kotlině v tehdejší porostní skupině 243B4 lavina, která tuto porostní skupinu, jejíž věk se blížil 40 letům, zcela zlikvidovala. Šířka nově vzniklé (resp. obnovené) lavinové dráhy je 20–35 metrů, délka cca 400–450 metrů. Je pravděpodobné, že k podobné události došlo již v minulosti (cca v roce 1964), avšak tehdy byla dráha uměle zalesněna. Jde tedy s největší pravděpodobností o tradiční lavinovou dráhu, byť s nižší lavinovou frekvencí. Stáří okolních porostů lavinami nepostížených se pohybuje mezi 150 a 160 lety. Obnovená lavinová dráha představuje významný biotop umožňující existenci subalpínských druhů rostlin i živočichů. Plocha byla v lesním hospodářském plánu vhodně převedena z porostní půdy do bezlesí (bezlesí č. 101).

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Území se stalo chráněným vyhlášením CHKO Jeseníky v roce 1969. V roce 1994 při vytváření zónace bylo území dnešní PR zařazeno do první zóny odstupňované ochrany přírody.

Přírodní rezervace Sněžná kotlina byla vyhlášena vyhláškou č. 3/98 ze dne 6. 5. 1998. Téměř celé území rezervace (s výjimkou jihovýchodní části území) bylo v roce 2005 zařazeno do evropsky významné lokality Keprník v rámci vytváření soustavy Natura 2000.

b) lesní hospodářství

Lesy byly původně součástí rozsáhlého majetku vratislavského biskupství.

Významnou část území rezervace (cca 16 %) při horní hranici lesa pokrývají uměle založené porosty nepůvodní borovice kleče, která má na přírodní hodnoty a procesy a biodiverzitu rezervace (např. alpské trávníky, strukturní půdy, lavinové dráhy, většina rostlinných a živočišných druhů, horní hranice lesa) významný negativní vliv.

Lesní porosty jsou v současnosti poškozovány okusem a loupáním zvěří (přirozené zmlazení listnáčů).

c) myslivost

Na území se vyskytuje zvěř srnčí i jelení. Dochází ke škodám zvěří (loupání, ohryz). Území je součástí honitby Keprník.

d) rekreace a sport

Územím rezervace prochází pouze krátký úsek zelené turistické trasy z Vřesové studánky směrem na Točník. Červeně a žlutě značené turistické trasy z Červenohorského sedla vedou po západní hranici PR. Turistické trasy nemají na území rezervace významnější negativní vliv.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- Plán péče o PR Sněžná kotlina na období 2007–2016.
- Plán péče CHKO Jeseníky na období 2014–2023.
- LHP pro LHC Jeseník (kód 710000) na období od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2016.
- Oblastní plán rozvoje lesů pro přírodní lesní oblast 27 Hrubý Jeseník (ÚHÚL, pobočka Olomouc, 2001).
- Nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit v aktuálním znění
- Nařízení vlády č. 599/2004 Sb., o vymezení Ptačí oblasti Jeseníky.
- Rozhodnutí o povolení výjimky za účelem aplikace biocidů proti kůrovcům a souhlas k použití biocidů v ochranných pásmech MZCHÚ č. j. SR/0264/JS/2016-8 ze dne 15. 6. 2016. Platnost do 31. 12. 2020.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	27 Hrubý Jeseník
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	Jeseník
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	104,3353
Období platnosti LHP	2007–2016
Organizace lesního hospodářství	Arcibiskupské lesy a statky Olomouc, s.r.o. Lesní správa Jeseník
Nižší organizační jednotka	revír Točnick

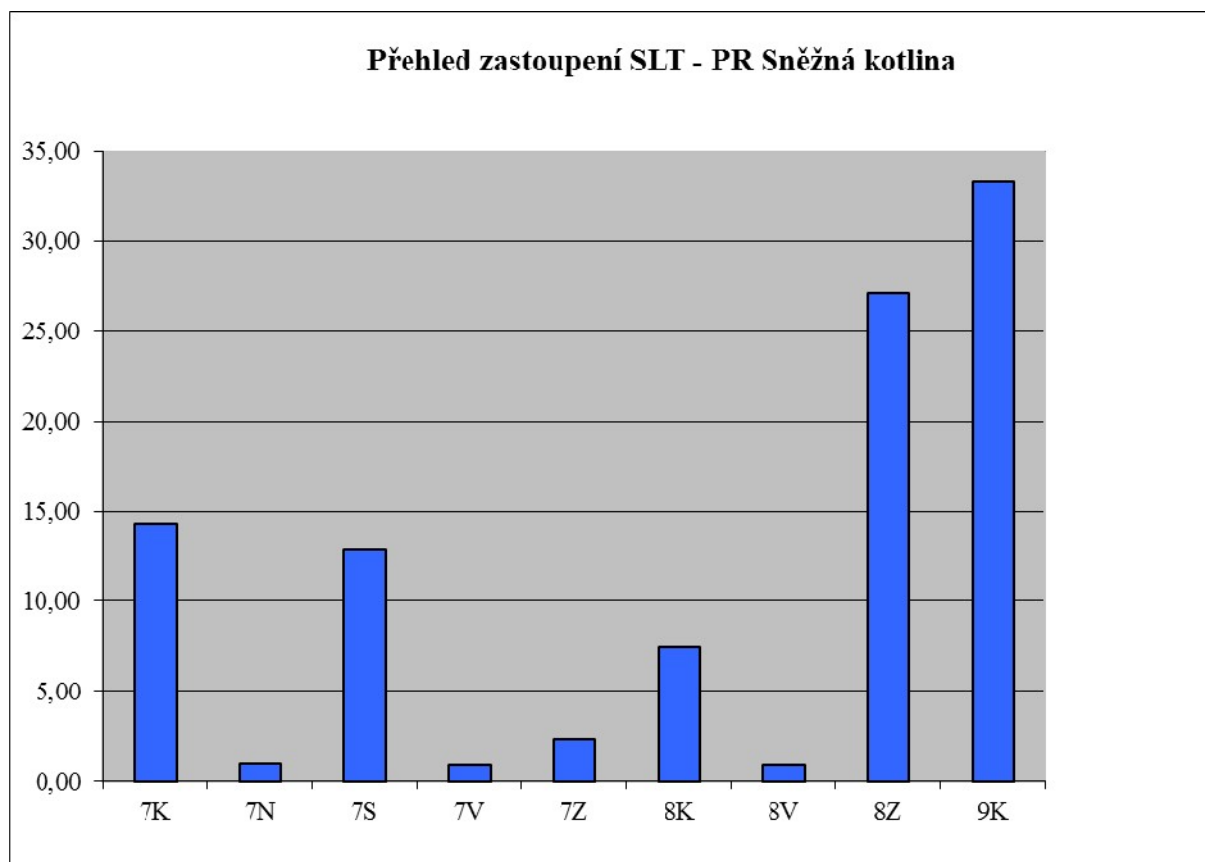
Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: 27				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT*	Výměra (ha)	Podíl (%)
7K	kyselá buková smrčina	SM 7–8, JD ±1, BK 1–3, (BR JR) ±	14,79	14,3
7N	kamenitá kyselá buková smrčina	SM 7–8, BK 1–3, JD ±1, KL ±, (JR, BR) ±	1,01	1,0
7S	svěží buková smrčina	SM 6–8, BK 1–4, JD ±2, KL ±, JR ±	13,25	12,8
7V	vlhká buková smrčina	SM 5–7, BK 2–3, JD 1–3, KL ±1, (JR) ±, (OLS) 0–1	0,93	0,9
7Z	zakrslá buková smrčina	SM 7, BK 1–2, JD 1–2, (BR, JR) ±1	2,41	2,3
8K	kyselá smrčina	SM 9–10, JR ±, BK ±, JD ±, KL ±	7,65	7,4
8V	podmáčená klenová smrčina	SM 9–10, KL ±1, JD 0–1, (BRP, JR) ±, BK ±, OLS ±	0,94	0,9
8Z	jeřábová smrčina	SM 8–10, JR 1–2, BR+	28,02	27,1
9K	klečová smrčina	SM 9–10, JR ±1	34,41	33,3
Celkem			103,41**	100

*Přirozená druhová skladba vychází z hodnot, které jsou uváděny Průšou (1971).

** Uvedená výměra vychází z dat LHP (výměry lesních porostů nejsou vyrovnány na KN) a nezahrnuje stávající bezlesí, je odlišná od výměry v kap. 1.4. Výměra lesních pozemků v kap. 1.4 vychází ze ZPMZ a údajů KN.

Obr. 4 Zastoupení souborů lesních typů

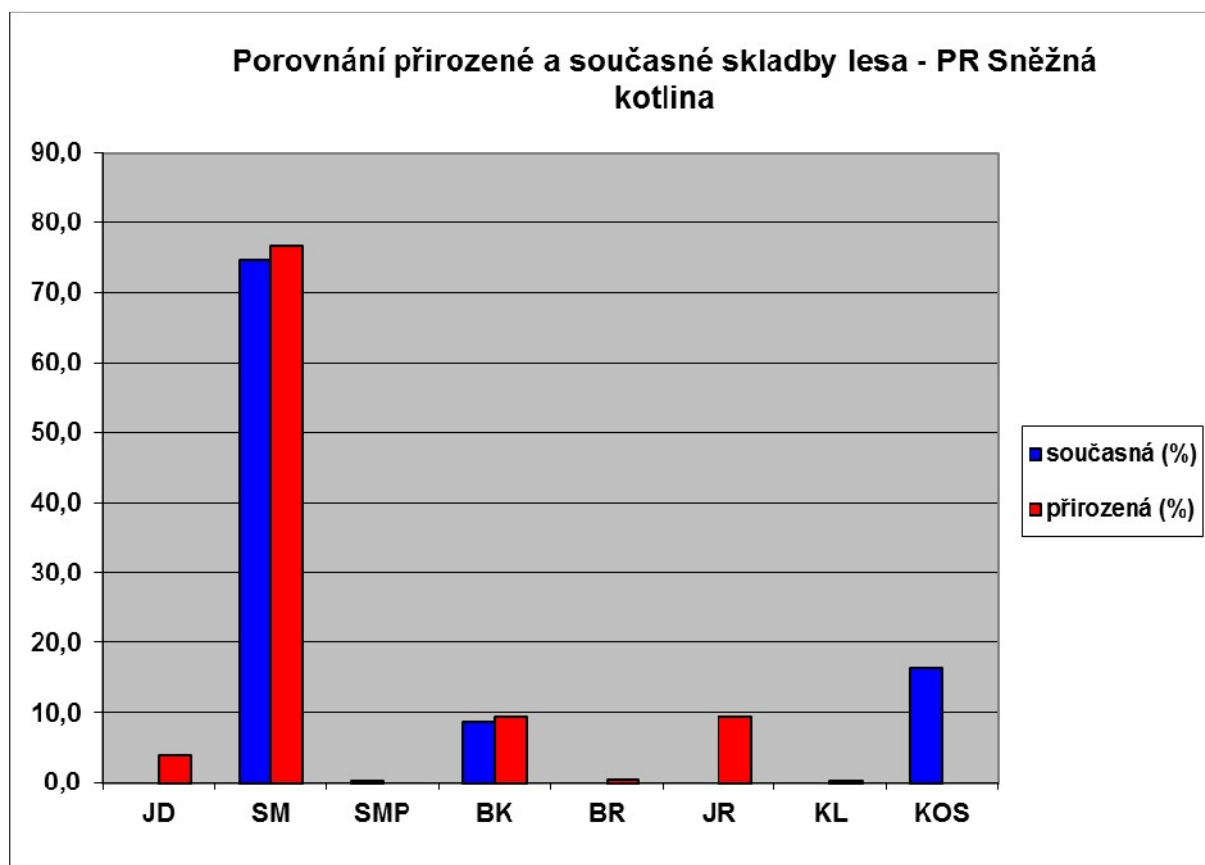
Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Tab. 5 Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
JD	jedle bělokorá	0,00	0,0	3,97	3,8
SM	smrk ztepilý	77,20	74,6	79,30	76,7
SMP	smrk pichlavý	0,27	0,3	0,00	0,0
KOS	borovice kleč	17,03	16,5	0,00	0,0
Listnáče					
BK	buk lesní	8,91	8,6	9,67	9,4
BR	bříza bělokorá	0,00	0,0	0,43	0,4
JR	jeřáb ptačí	0,00	0,0	9,71	9,4
KL	javor klen	0,00	0,9	0,33	0,3
Celkem		103,41	100	103,41	100

* Uvedená výměra vychází z dat LHP (výměry lesních porostů nejsou vyrovnány na KN) a nezahrnuje stávající bezlesí, je odlišná od výměry v kap. 1.4. Výměra lesních pozemků v kap. 1.4 vychází ze ZPMZ a údajů KN.

Obr. 5 Porovnání přirozené a současné skladby lesa

*údaje o zastoupení dřevin vyplývají z lesního hospodářského plánu a zastoupení dřevin v jednotlivých lesních typech dle typologického systému ÚHÚL.

Přílohy:

- M4: Lesnická mapa typologická
- T1: Tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“
- M5: Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název vodního toku	Černý potok
Číslo hydrologického pořadí	2-04-04-065
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	cca 360 m
Charakter toku	přirozený, horská bystřina – pramenná část
Příčné objekty na toku	-
Manipulační řád	-
Správce toku	LČR, s. p., Správa toků – oblast povodí Odry
Správce rybářského revíru	-
Rybářský revír	-
Zarybňovací plán	-

Název vodního toku	Sněžný potok
Číslo hydrologického pořadí	2-04-04-065
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	cca 119 m
Charakter toku	přírozený, horská bystřina – pramenná část
Příčné objekty na toku	-
Manipulační řád	-
Správce toku	LČR, s. p., Správa toků – oblast povodí Odry
Správce rybářského revíru	-
Rybářský revír	-
Zarybňovací plán	-

Název vodního toku	Páteční potok
Číslo hydrologického pořadí	2-04-04-065
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	cca 105 m
Charakter toku	přírozený, horská bystřina – pramenná část
Příčné objekty na toku	-
Manipulační řád	-
Správce toku	LČR, s. p., Správa toků – oblast povodí Odry
Správce rybářského revíru	-
Rybářský revír	-
Zarybňovací plán	-

Název vodního toku	Hluboký potok
Číslo hydrologického pořadí	2-04-04-065
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	cca 83 m
Charakter toku	přírozený, horská bystřina – pramenná část
Příčné objekty na toku	-
Manipulační řád	-
Správce toku	LČR, s. p., Správa toků – oblast povodí Odry
Správce rybářského revíru	-
Rybářský revír	-
Zarybňovací plán	-

pozn.: ve všech případech se jedná o horní bystřinné úseky toků nad 980 m n. m. (přítoky Černého, resp. Červenohorského potoka), kde se již nevyskytují ryby

2.4.3 Základní údaje o bezlesí

Přírozené bezlesí je v PR Sněžná kotlina vázáno na skalní výchozy ve zhlaví strží s fragmenty vegetace vzácné asociace *Empetro hermeproditi-Juncetum trifidi* a na vlastní strže (lavinové dráhy), kde je udržováno zejména působením plazivého sněhu, občasných lavin a erozní činností vody. V horní části rezervace je vysazen široký pruh nepůvodní borovice kleče, který zabraňuje přirozenému fungování ekosystému horských strží.

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

Po celou dobu platnosti předchozího plánu péče se na území rezervace prováděla asanace kůrovcových stromů, zlomů a vývrátů. Asanace byly prováděny většinou odkorněním s manipulací nebo chemicky s manipulací. V některých případech se od roku 2010 na části území rezervace (zejména v přírodě blízkých porostech) začaly uplatňovat rovněž šetrnější způsoby asanace, a to odkorňování nastojato stojících kůrovcových stromů, chemická a mechanická asanace kůrovcem obsazených vývrátů a zlomů bez manipulace. Nově zavedené, šetrné způsoby asanace kůrovcového dříví se z pohledu snižování početnosti populace kůrovců osvědčily. Z pohledu tlumení šíření kůrovce byly dostatečně účinné a oproti standardním metodám asanace umožňují zachování přirozené struktury porostu nebo nezpůsobují její významnější narušení, stojící asanované kůrovcové stromy zlepšují rovněž mikroklima lesa.

Šetrnější způsoby asanace kůrovcového dříví, tedy asanace stojících kůrovcových stromů odkorněním nastojato a odkorňování nebo chemická asanace kůrovcem napadených zlomů a vývrátů bez manipulace budou v přirozených porostech preferovány před standardními způsoby asanace (kácení a odkornění stojících kůrovcových stromů, odkorňování kůrovcem napadených zlomů a vývrátů bez manipulace). Kůrovcová dřevní hmota asanovaná šetrnými metodami nenarušuje tak významně dřevo jako klíčovou a mnohdy jedinou niku řady druhů organismů, které se podílejí na jeho dekompozici (bakterie, houby, bezobratlí) nebo dřevo využívají jako prostředí pro svůj život (játrovky, mechorosty, vyšší rostliny vč. smrku, dravé a fungivorní druhy bezobratlých, ptáci, drobní savci). Ponechávání takto šetrně asanované dřevní hmoty vede ke zvyšování druhové diverzity ekosystému horských smrčín, dřevo plní i funkci „biologické ochrany“ přirozeného zmlazení. Chemická asanace umožňuje ponechání dřeva v přírodním stavu zcela v kůře a zachování přirozených procesů rozkladu dřevní hmoty.

Co se týče možného negativního dopadu chemické asanace kůrovcového dříví, zadala Správa CHKO Jeseníky v roce 2008 zpracování vyhodnocení dopadu aplikace chemických prostředků na entomocenózy na příkladu ochranného pásma NPR Rejvíz. Závěrem studie bylo konstatováno, že správně prováděný postřik provedený ve fázi před opuštěním stromu kůrovcem nemá významně negativní vliv na ostatní necílové druhy hmyzu (Vávra, 2008).

Obecně však trvalé asanace kůrovce, jako přirozeného faktoru mortality smrků, vedou k „předržení“ hlavního stromového patra s následkem zvyšující se pravděpodobnosti jeho rozpadu v důsledku působení větru, a to i ve větším rozsahu. Následky asanačních rozsáhlejších, ale i menších větrných narušení pak lze považovat pro ekosystém lesa za nepříznivé, neboť dochází k odkorňování a v případě většího množství vyvrácených stromů, i k manipulaci s kmeny, čímž se významně mění struktura lesního prostředí a zejména tlející dřevní hmoty.

Za optimální přístup v současné situaci lze považovat postupné zvyšování uplatnění přirozených procesů obnovy lesa s ponecháním jednotlivých stojících kůrovcových stromů bez asanace. Významně se tímlepší, resp. vytvoří podmínky pro život většiny saproxylických organismů a organismů vázaných na odumírající stromy (datlík tříprstý, houby, mechorosty, hmyz).

Zcela nelze pominout ani efekt čerstvě odkorněné dřevní hmoty, která představuje významný atraktant pro kůrovce a vede k jeho kumulaci v okolí takto ošetřených kmenů, ať již stojících či ležících.

Za období platnosti předchozího plánu péče byla realizována instalace 50 ks individuálních ochran výsadby a přirozeného zmlazení buku lesního a jeřábu ptačího. Tato opatření zaměřená na zachování či zlepšení druhové skladby nebo prostorové struktury lesa s cílem dosažení přírodě blízkého stavu lesa, podpory procesů přirozené obnovy a ochrana přirozeného zmlazení stanovištně původních druhů dřevin a ochrana proti zvěři by měla s ohledem na poškozování zmlazení či výsadby zvěří i nadále pokračovat. Vhodným opatřením je i doplňování dřevin přirozené druhové skladby (podsadby či dosadby), a to zejména jeřábu ptačího, příp. dalších dřevin (BK, JD, KL, JLH, OLS apod.). Tyto podsadby a dosadby by měly být primárně směřovány do porostů nižšího stupně přirozenosti (kulturní, nepůvodní), nikoliv do porostů přirozených. Před výsadbami dřevin má však jednoznačnou prioritu využití přirozené obnovy a její ochrana.

V minulosti došlo k částečnému vyřezání nepůvodní borovice kleče. Pro obnovení přirozeného fungování ekosystému horských strží je potřeba v odstraňování borovice kleče pokračovat, přednostně v prostoru nad vlastními lavinovými drahami.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize zájmů ochrany přírody se neočekává.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Vzhledem k historii využívání lesů na území rezervace, různému stupni přirozenosti, jejich relativně malé rozloze a současnému stavu, je nutné přistupovat k jejich managementu diferencovaně.

V případě přírodě blízkých lesních porostů by měl jejich vývoj z dlouhodobého hlediska směřovat k bezzásahovosti. V rámci současného managementu je nutné dbát především na co nejmenší narušování dochovaných pralesovitých struktur a zachování co největšího množství přirozeně odumírajících a odumřelých stromů pokud možno v kůře s cílem zajistit dostatek tlejícího dřeva pro saproxylické (saprotrofní) a epixylické organizmy i přirozenou obnovu.

V případě kulturních a nepůvodních lesních porostů je vhodné postupně obnovovat jejich přírodě blízkou druhovou, prostorovou i genetickou strukturu, přičemž není počítáno s obnovními těžebními zásahy. Přednostně využívat přirozenou obnovu ze sousedních geneticky původních porostů, eventuálně na části ploch, vzniklých po zpracování nahodilé těžby, realizovat dosadby dřevin přirozené druhové skladby (kromě SM). Při vzniku holiny uplatňovat primárně samovolnou spontánní sukcesí s cílem respektovat ekologické nároky všech druhů dřevin.

Základní managementové opatření by mělo spočívat v redukci a výřezu nepůvodních druhů dřevin (KOS, SMP, OLZ) a dále v zajištění funkční obnovy všech stanovištně vhodných druhů dřevin. Základním opatřením je ochrana proti zvěři (oplůtky, oplocenky, nátěry). Stavby zvěře by v budoucnu měly odpovídat úživnosti lesních ekosystémů v rezervaci a umožňovat přirozenou obnovu všech stanovištně původních druhů dřevin.

Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů je u přirozených porostů ponechána přirozené autoredukci. U ostatních porostů je přirozená autoredukce preferována. V odůvodněných případech (např. kultur z umělé obnovy) je možnost realizovat výchovný zásah, a to pouze ve smrku. Cílem tohoto zásahu je vytvoření přírodě blízké struktury lesa (rozvolněný zápoj, tloušťková a výšková diferenciacie apod.). Při příp. výchově je nutné dbát na zachování a uvolnění všech listnatých dřevin a JD.

Značení hranic prostorového rozdělení lesa (oddělení, dílce) je možné obnovovat. Údržba hranic prostorového rozdělení lesa vyřezáváním či ořezem dřevin není na území přírodní rezervace možná. Případná údržba těchto hranic v ochranném pásmu je možná po předchozí dohodě s orgánem ochrany přírody, a to pouze v případě, že nedojde k negativnímu ovlivnění předmětu ochrany rezervace.

Přílohy:

- M4: Lesnická mapa typologická
- M5: Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	
1	lesy ochranné, překryv lesy zvláštního určení	9K	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
9K	SM 9–10, JR ±1		
Porostní typ A		Porostní typ B	
smrkový		klečový	
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
Redukce KOS, jinak bez hospodářského způsobu.		Redukce KOS, jinak bez hospodářského způsobu.	
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
fyzický věk	nepřetržitá	-	-
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Maximální uplatnění přírodních procesů, cílová dřevinná skladba blízká přirozené (bez borovice kleče).		Přirozené bezlesí nebo rozvolněné smrkové porosty horní hranice lesa se strukturou odpovídající stanovišti a klimatickým podmínkám (bez borovice kleče).	
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií			
S obnovními těžebními zásahy se nepočítá. Redukce KOS dle studie Hošek 2007 a dohody s vlastníkem.			
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
Přirozená obnova dřevin přirozené druhové skladby.			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově	
-	-	-	
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií			
S výchovou se nepočítá, uplatňuje se zde pouze přirozená autoredukce.			
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií			
Nenavrhují se.			
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií			
S nahodilými těžbami se nepočítá.			
Poznámka			
Vyloučena jsou myslivecká zařízení k příkrmování zvěře. Zařízení k lovu zvěře, případně jiná zařízení, lze budovat jen po dohodě se Správou CHKO Jeseníky. Péče o zvěř v souladu s přírodě blízkým hospodařením.			

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů
2	lesy ochranné, překryv lesy zvláštního určení	8K, 8V, 8Z
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin		
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)	
8K	SM 9–10, JR ±, BK ±, JD ±, KL ±	
8V	SM 9–10, KL ±1, JD 0–1, (BRP, JS) ±, BK ±, OLS ±	
8Z	SM 8–10, JR 1–2, BR +	
Porostní typ		
smrkový		
Základní rozhodnutí		
Hospodářský způsob (forma)		
-		
(s hospodařením se nepočítá)		
Obmýtí	Obnovní doba	
fyzický věk	nepřetržitá	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty		
Maximální uplatnění přírodních procesů.		
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií		
S obnovními těžebními zásahy se nepočítá.		
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu		
Se zalesněním se nepočítá, uplatňuje se přirozená obnova. V případě vzniku holin v důsledku působení biotických nebo abiotických činitelů zajistit odklad zalesnění za účelem uplatnění spontánní sukcese. Dosadby a podsadby dřevin přirozené druhové skladby mimo SM možné.		
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)		
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově
8K, 8V, 8Z	JR (BK, KL, JD)	Preferovat výsadby do bioskupin po 5–10 ks, primárně k ležícím kmenům, pařezům apod. Využití sadebního materiálu prostokořenného i krytokořenného.
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií		
S výchovou se nepočítá, uplatňuje se zde pouze přirozená autoredukce.		
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií		
Ochrana přirozené obnovy a výsadby (např. JR, KL, BK) proti zvěři (oplocenky, individuální ochrana, nátěry).		
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií		
Asanace aktivních kůrovcových stromů, zlomů a vývrátů, v přirozených porostech s preferencí šetrných způsobů: odkornění nastojato aktivních kůrovcových stromů, chemická asanace a odkornění zlomů a vývrátů bez další manipulace (odvětvování, krácení, odřezávání), s důrazem na zachování vzniklé struktury a funkce tlejícího dřeva v lesním ekosystému. Případné asanace v přírodním porostu po dohodě s orgánem ochrany přírody. Veškerá dřevní hmota zůstane ponechána na místě k zetlení.		
Poznámka		
Vyloučena jsou myslivecká zařízení k příkrmování zvěře. Zařízení k lovu zvěře, případně jiná zařízení, lze budovat jen po dohodě se Správou CHKO Jeseníky. Diferencovaný přístup k asanačním zásahům primárně reflektuje stupeň přirozenosti, stáří, věkovou a prostorovou strukturu lesních porostů.		

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	
3	lesy ochranné, překryv lesy zvláštního určení	6A, 6N, 6V, 6Y, 7K, 7N, 7S, 7V, 7Y	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
6A	SM 1–3, JD 1–2, BK 4–6, KL 1–2, JLH 1, JS +		
6N	SM 2–4, JD 1–2, BK 3–5, BR ±1, KL ±, JV ±		
6V	SM 1–3, JD 2–4, BK 3–6, KL +1		
6Y	SM 3–5, BK 4–5, JD 1–2, KL 0–1, (BR, JR) ±1, BRP ±		
7K	SM 7–8, JD ±1, BK 1–3, (BR, JR) ±		
7N	SM 7–8, BK 1–3, JD ±1, KL ±, (JR, BR) ±		
7S	SM 6–8, BK 1–4, JD ±2, KL ±, JR ±		
7V	SM 5–7, BK 2–3, JD 1–3, KL ±1, (JR) ±, (OLS) 0–1		
7Y	SM 6–7, BK 1–3, JD ±1, (BR, JR) ±1, KL ±, BRP ±		
7Z	SM 8–10, JR 1–2, BR+		
Porostní typ A		Porostní typ B	
smíšený		smrkový	
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)			
-		-	
(s hospodařením se nepočítá)		(s hospodařením se nepočítá)	
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
fyzický věk	nepřetržitá	fyzický věk	nepřetržitá
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Maximální uplatnění přírodních procesů.		Přiblížení druhové skladby přirozené, následně uplatnění přírodních procesů.	
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií			
S obnovními těžebními zásahy se nepočítá.			
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
Se zalesněním se nepočítá, uplatňuje se pouze přirozená obnova. V případě vzniku holin v důsledku působení biotických nebo abiotických činitelů zajistit odklad zalesnění za účelem uplatnění spontánní sukcese.		Preferovat přirozenou obnovu, v případě umělé obnovy respektovat ekologické a stanovištní nároky jednotlivých dřevin. V případě vzniku holin v důsledku působení biotických nebo abiotických činitelů upřednostnit odklad zalesnění za účelem uplatnění spontánní sukcese.	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově	
6A	BK, JD, KL, JLH	BK – jednotlivě po ploše, do bioskupin	
6N	BK, JD, KL	JD – podsady k pahýlům, pařezům, patám stromů	
6V	BK, JD, KL	KL – využívat otevřený korunový zápoj, kde lze předpokládat dostatek světla i v budoucnu	
6Y	BK, JD, KL, JR	JR – preferovat výsadby do bioskupin po 5–10 ks,	
7K	BK, JD, JR	primárně k ležícím kmenům, pařezům, pahýlům apod.	
7N	BK, JD, KL, JR	JLH – jednotlivě do částečného zástínu	
7S	BK, JD, KL, JR		
7V	BK, JD, KL, JR, OLS		
7Y	BK, JD, KL, JR	Využití sadebního materiálu prostokořenného i krytkořenného.	
7Z	JR		

Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií	
S výchovou se s výjimkou vyřezání SMP nepočítá, uplatňuje se zde pouze přirozená autoredukce.	
Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií	
Ochrana přirozené obnovy (např. JD, JR, BK, KL, BRP) proti zvěři (oplocenky, individuální ochrana, nátěry).	
Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií	
Případné asanace po dohodě s orgánem ochrany přírody s preferencí šetrných způsobů: odkornění nastojato aktivních kůrovcových stromů, chemická asanace a odkornění zlomů a vývrátů bez další manipulace (odvětvení, krácení, odřezávání), s důrazem na zachování vzniklé struktury a funkci tlejícího dřeva v lesním ekosystému. Veškerá dřevní hmota zůstane ponechána na místě k zetlení.	Převažují standardní způsoby asanace aktivních kůrovcových stromů, zlomů a vývrátů. V odůvodněných případech (starší, věkově i prostorově strukturované porosty, mohutné stromy) využití šetrných způsobů asanace. Dřevní hmota zůstane ponechána na místě k zetlení.
Poznámka	
Vyloučena jsou myslivecká zařízení k příkrmování zvěře. Zařízení k lovu zvěře, případně jiná zařízení, lze budovat jen po dohodě se Správou CHKO Jeseníky.	

b) péče o vodní toky

Vodní toky v přírodní rezervaci Sněžná kotlina budou ponechány zcela bez zásahu.

c) péče o bezlesí

Vhodným opatřením by bylo obnovení vrcholového bezlesí vyřezáním porostů nepůvodní borovice kleče nejen v samotné PR Sněžná kotlina, ale také v navazujícím území – na vrcholu Červené hory. Ten je v současné době z velké části rovněž borovicí klečí porostlý. Malé fragmenty bezlesí zůstaly zachovány pouze ve vrcholové části Červené hory – v okolí skalek nad Vřesovou studánkou, mezi porosty kleče na západním úbočí Červené hory (nad červenou turistickou značkou) a při horním okraji PR Sněžná kotlina. V porostech kleče (zejména na západní straně vrcholu, tj. mimo současnou PR) přitom leží řada menších skalních výchozů s fragmenty subalpínské vegetace svazu *Juncion trifidi*.

d) péče o rostliny

Pro existenci nejvýznamnějších druhů rostlin vázaných na přirozené bezlesí Sněžné kotliny (hořec tečkovaný (*Gentiana punctata*), plavuník alpský (*Diphasiastrum alpinum*), šicha oboupohlavná (*Empetrum hermaphroditum*), sítina trojklanná (*Juncus trifidus*)) je nezbytné zachovat jejich stávající stanoviště, tj. skály při horní hranici lesa a otevřená místa lavinových drah a okrajů strží. Jediným možným opatřením pro podporu populací těchto druhů je redukce vybraných částí porostů borovice kleče, které v současné době negativně ovlivňují přirozenou dynamiku lavinových drah, a likvidace nepůvodní olše zelené (*Alnus alnobetula*), která se zde samovolně šíří z porostů na opačné (návětrné) straně Červené hory.

Vzácné druhy vázané na lesní porosty nevyžadují žádné aktivní managementové zásahy.

e) péče o živočichy

S ohledem na xylofágní druhy brouků by asanace kůrovcových stromů měla probíhat pouze v odůvodněných a nutných případech a co nejšetrněji, protože jak chemická asanace tak odkornění může být pro tyto druhy likvidační. Ponechávání mrtvé dřevní hmoty k zetlení se jeví jako zcela zásadní požadavek ochrany nejenom entomofauny.

Vzhledem k možnému výskytu střevlíka hrboletého (*Carabus variolosus*) je nutné ponechávat ležící mrtvé dřevo v bezprostředním okolí vodních toků a pramenišť.

Druhy vrcholového bezlesí jsou ohroženy rozrůstající se klečí, která snižuje a fragmentuje už tak malý prostor tohoto biotopu.

Stavy zvěře v rezervaci by měly směřovat k takové úrovni, která umožní odrůstání přirozeného zmlazení, příp. dosadeb dřevin.

f) péče o útvary neživé přírody

Dochovaný geomorfologický útvar (strmé karovité údolí) nevyžaduje aktivní zásahy s výjimkou redukce borovice kleče.

g) zásady jiných způsobů využívání území

Jiné způsoby využívání území se nepředpokládají.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Příloha:

- T1: Tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

V ochranném pásmu je žádoucí:

- postupně přibližovat druhového složení lesů jejich přirozené skladbě s cílem zvýšit jejich odolnost vůči napadení kůrovcem,
- při obnově porostů uplatňovat jiný hospodářský způsob než holosečný (např. podrostní, násečný),
- preferovat přirozenou obnovu,
- podle potřeby provádět výsadby dřevin přirozené druhové skladby a ochranu výsadeb i přirozeného zmlazení listnáčů a jedle před zvěří,
- ponechávat staré doupné stromy pro zlepšení hnízdních podmínek zvláště chráněných druhů ptáků,
- v místech navazujících na bezlesí v PR (hřebenová část v oblasti Červené hory) přizpůsobit hospodaření této skutečnosti (neprovádět nové výsadby, redukovat borovici kleč).

Příloha:

- T1: Tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

V průběhu platnosti plánu péče je vhodné provést obnovu pruhového značení a průběžně kontrolovat a dle potřeby opravovat hraniční tabule přírodní rezervace.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Žádná administrativně-správní opatření se nenavrhují.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Značené turistické trasy, které územím nebo po jeho hranici prochází, by měly být pravidelně udržovány a chráněny proti erozi (stabilizace stezky, svodnice apod.). V místech, kde dochází k zarůstání turistických tras rozrůstající se borovicí klečí, by mělo dojít k prořezání dostatečně širokého průchodu. Ořez borovice kleče je rovněž žádoucí v místě tzv. „Kamenného okna“.

Jiné než výše uvedené sportovní a rekreační využívání rezervace se nyní ani v budoucnu nepředpokládá.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Na hranicích rezervace v místech značených turistických tras je umístěna na dvou lokalitách informační tabule se základními informacemi o území a důvodech jeho ochrany.

Informační tabule budou průběžně udržovány a v budoucnu dle potřeby obnoveny nebo aktualizovány.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Na území rezervace by měl být proveden inventarizační průzkum entomologický (motýli, saproxylický a fytofágní hmyz a epigeičtí predátoři), malakologický, lichenologický a mykologický. V průběhu platnosti tohoto plánu péče by pak měl být zopakován i průzkum bryologický a botanický.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Obnova značení rezervace (cca 5.110 m)	-----	15.000,-
Inventarizační průzkumy, monitoring (4 x)	-----	100.000,-
Údržba a obnova 2 ks informačních tabulí	-----	40.000,-
Redukce KOS (2,5 ha)	-----	1.200.000,-
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	1.355.000,-
Opakované zásahy		
Šetrné asanace kůrovcových stromů (odkorňování nastojato, odkorňování zlomů a vývrátů bez manipulace, chemická asanace)	30.000,-	300.000,-
Ochrana proti zvěři (oplocenky, oplůtky, nátěry)	20.000,-	200.000,-
Výsadby autochtonních druhů dřevin (JR, BK, KL, JLH, JD, OLS), cca 1500 ks	3.000,-	30.000,-
Průběžná údržba a stabilizace turistických stezek	10.000,-	100.000,-
Opakované zásahy celkem (Kč)		630.000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	1.985.000,-

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- Bureš et al. (2008): *Analýza antropických vlivů v nejcennějších částech CHKO Jeseníky. Problematika kleče v Hrubém Jeseníku*. Msc., depon. in: archiv Správy CHKO Jeseníky, Jeseník.
- Demek, J. et al (1987): *Zeměpisný lexikon ČSR*. Hory a nížiny. Academia, Praha.
- Grulich V. (2012): *Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition*. *Preslia* 84: p. 631–645.
- Chlapek, J. (2000): *Inventarizační průzkum botanický PR Sněžná kotlina*. Depon. in. Rezervační kniha PR Sněžná kotlina, Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.
- Holec J. & Beran M. [eds.] (2006): *Červený seznam hub (makromycetů) České republiky*. Příroda, Praha, 24: 1-282.
- Hošek E. (1973): *Vývoj dosavadního hospodaření v nejvyšších polohách Jeseníků a jeho vliv na horní hranici lesa*. Campanula, Ostrava, 4: 69-81.
- Hošek, J. [ed.] (2007): *Vliv výsadeb borovice kleče (Pinus mugo) na biotopovou a druhovou diverzitu arko-alpínské tundry ve Východních Sudetech (CHKO Jeseníky, NPR Králický Sněžník)*. Návrh managementu těchto porostů. Msc., depon. in: archiv Správy CHKO Jeseníky, Jeseník. Projekt VaV SM/6/70/05.
- Kučera J., Zmrhalová M., Shaw B., Košnar J., Plášek V., Váňa J. (2009): *Bryoflora of the selected localities of the Hrubý Jeseník Mts summit regions*. - Čas. Slez. Muz. Opava (A), 58: 115-167.
- Mixa P. a kol. (2006): *Základní geologická mapa České republiky 1:25 000 s vysvětlivkami, list 14–241 Branná*. MS Česká geologická služba, Praha, vysvětlivky, str. 118.
- Neuhäuslová Z. [ed.] (2001): *Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky*. Academia, Praha.
- Quitt E. (1971): *Klimatické oblasti Československa*. Academia, Praha.
- Skalický V. (1988): *Regionálně fytogeografické členění*. In: Hejný S. a Slavík B.: *Květena ČSR I*. Academia, Praha, textová část, s. 103-121.
- Vávra, J. (2008): *Analýza vlivu chemického postřiku smrkových kmenů ponechaných k zetlení na biocenózu hmyzu a protikůrovcových feromonových lapačů na ostatní druhy brouků*. Msc., depon. in: rezervační kniha NPR Rejvíz, AOPK ČR - RP Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.
- Zmrhalová, M. (1999): *Bryologický inventarizační průzkum PR Sněžná kotlina*. Depon. in. Rezervační kniha PR Sněžná kotlina, Správa CHKO Jeseníky, Jeseník.

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

ČS – Červený seznam

EVL – evropsky významná lokalita

CHKO – chráněná krajinná oblast

CHOPAV – chráněná oblast přirozené akumulace vod

IP – inventarizační průzkum

IUCN – International Union for Conservation of Nature (Mezinárodní svaz ochrany přírody)

LHC – lesní hospodářský celek

LHP – lesní hospodářský plán

LT – lesní typ
LVS – lesní vegetační stupeň
NPR – národní přírodní rezervace
PLO – přírodní lesní oblast
PR – přírodní rezervace
SLT – soubor lesních typů
ZCHÚ – zvláště chráněné území
ZPMZ – záznam podrobného měření změn

Dřeviny:

BK – buk lesní
BR – bříza bradavičnatá
BRP – bříza pýřitá
JD – jedle bělokorá
JLH – jilm horský
JV – javor mléč
JR – jeřáb ptačí
KL – javor klen
KOS – borovice kleč (kosodřevina)
OLS – olše šedá
SM – smrk ztepilý
SMP – smrk pichlavý

4.4 Plán péče zpracoval

Ing. Jan Halfar et. al.: Mgr. Radek Štencl, Mgr. Vít Slezák. Jeseník, září 2016.

5. Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	3
1.1 Základní identifikační údaje.....	3
1.2 Údaje o lokalizaci území.....	3
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí.....	3
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma.....	4
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími.....	4
1.6 Kategorie IUCN.....	4
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	4
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	4
1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav.....	5
1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu.....	6
1.9 Cíl ochrany.....	6
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany.....	6
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů.....	6
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti.....	11
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy.....	11
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	12
2.4.1 Základní údaje o lesích.....	12
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích.....	14
2.4.3 Základní údaje o bezlesí.....	16
3. Plán zásahů a opatření.....	18
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ.....	18
3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání.....	18
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území.....	23
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností.....	23
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu.....	24
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	24
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	24
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území.....	24
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území.....	24
4. Závěrečné údaje.....	25
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací).....	25
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	26
4.3 Seznam používaných zkratk.....	26
4.4 Plán péče zpracoval.....	27
5. Obsah.....	28

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

Tabulky: Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 – **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**